

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af senest beslutningsforslag nr. B 6, folketingsåret 1999-2000, jf. Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 966 og tillæg A side 956 og 959.

Formålet med beslutningsforslaget er at sikre, at alle børn i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem og skolefritidsordninger sikres et sundt og sikkert fysisk miljø. Forslagsstillerne har med glæde bemærket, at dette også er nævnt i Regeringens Folkesundhedsprogram 1999-2008, hvor hovedmål 8 netop er, at børns sundhed og trivsel skal have første prioritet.

Det er af flere grunde nødvendigt, at der snarest tages initiativer på dette område. Selv om der, siden forslaget blev fremsat første gang, er sket det positive, at Socialministeriet har lavet en vejledning til kommunerne, som samler de regler og anbefalinger, der allerede findes på området.

Men der er stadig alvorlige sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer på mange institutioner, hvilket gør behovet for et samlet regulerende regelsæt og et effektivt tilsyn akut.

Det hænger bl.a. sammen med det store pres, der i snart mange år har været på børnepasningsordningen. For at skaffe så mange pladser som muligt har kommunerne år efter år satset på at merindskrive børn i institutionerne. Mange steder er grænsen for forsvarlig børnepasning nu nået eller overskredet.

Beslutningsforslaget skitserer, på hvilke områder der er brug for regler og normer for det fysiske miljø i børneinstitutionerne. Men det er ikke nok, at reglerne eksisterer.

Det er vigtigt, at reglerne vedrørende sikkerhed og sundhed samles i én lov, således at forældre og ansatte m.fl. kan overskue, hvad de gældende regler faktisk går ud på, og kontrollere, om reglerne overholdes. Derfor indgår også dette element i beslutningsforslaget.

Der er også behov for en opstramning af tilsynet med børneinstitutionerne, som i dag er lemfældigt eller ikke-eksisterende. Eksempelvis er det kommunalbestyrelsen, der er tilsynsmyndighed for selvejende børneinstitutioner. Tilsynsmyndigheden kan her let

komme i en interessekonflikt mellem børnenes sikkerhed og sundhed på den ene side og økonomiske overvejelser på den anden side. På den baggrund er der brug for et anderledes virkningsfuldt, uvildigt og udefrakommende tilsyn.

I beslutningsforslaget henlægges tilsynet til embedslægeinstitutionen, der i den nuværende lovgivning alene har en rådgivende og indstillende rolle.

Embedslægen kan i dag alene anmode kommunalbestyrelse eller amtsråd om, at der udstedes påbud eller nedlægges forbud. Når det gælder institutioner, der ikke er kommunalt ejet, har kommunalbestyrelsen kompetencen, og for de kommunalt ejede institutioner har amtsrådet denne kompetence. Denne ansvarsfordeling er ikke tilfredsstillende af flere grunde. For det første kan et nødvendigt påbud eller forbud forsinkes unødigt, og for det andet har kommunerne ofte indirekte en interesse i ikke at give de selvejende institutioner udgiftskrævende pålæg.

En opgradering af det fysiske miljø i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, skolefritidsordninger m.v. kræver betydelige investeringer. Bygningsreglementet fra 1995 fastslår, at der skal være 10 m² pr. barn under 3 år og 6 m² pr. barn over 3 år, der anvendes til offentlig pasning, men ifølge Forbundet for pædagoger og klubfolk er det kun omkring 5 pct. af de eksisterende pædagogiske dagtilbud og skolefritidsordninger, der har så meget plads. Der er mange eksempler på, at økonomien forhindrer nødvendige forbedringer af forhold, der sætter børns helbred på spil. Det gælder både generelle forhold som indendørsarealet pr. barn og støjniveauet, og det gælder mere specifikke problemfelter.

Der er brug for et økonomisk incitament, hvis kommunerne, som er hårdt presset økonomisk, skal gøre en særlig indsats for at forbedre det fysiske miljø. Derfor foreslås det, at der oprettes en statslig pulje på 300 mio. kr., der kan gå ind i medfinansiering af forbedringerne, f.eks. gennem et 50 pct. tilskud til konkrete projekter.

Forældrebestyrelserne har en vigtig rolle i arbejdet med sikkerhed og sundhed i institutionerne. Forældre-